

DE
VITA ET MILITIA
TRACTATUS,

IN QVO ALIMENTA, SEV APPANAGIA;
Militiaque Secundogenitis debita à Primogenito ex Feudi
Iuris Francorum fructibus tractantur.

*OPVS INGENII SVBTILITATE EXCOGITATVM,
Doctrinarum varietate refertum, Rationum soliditate roboratum,
Rerumque Iudicatarum autoritate firmatum*

A V T H O R E

D. A N D R E A C A P A N O

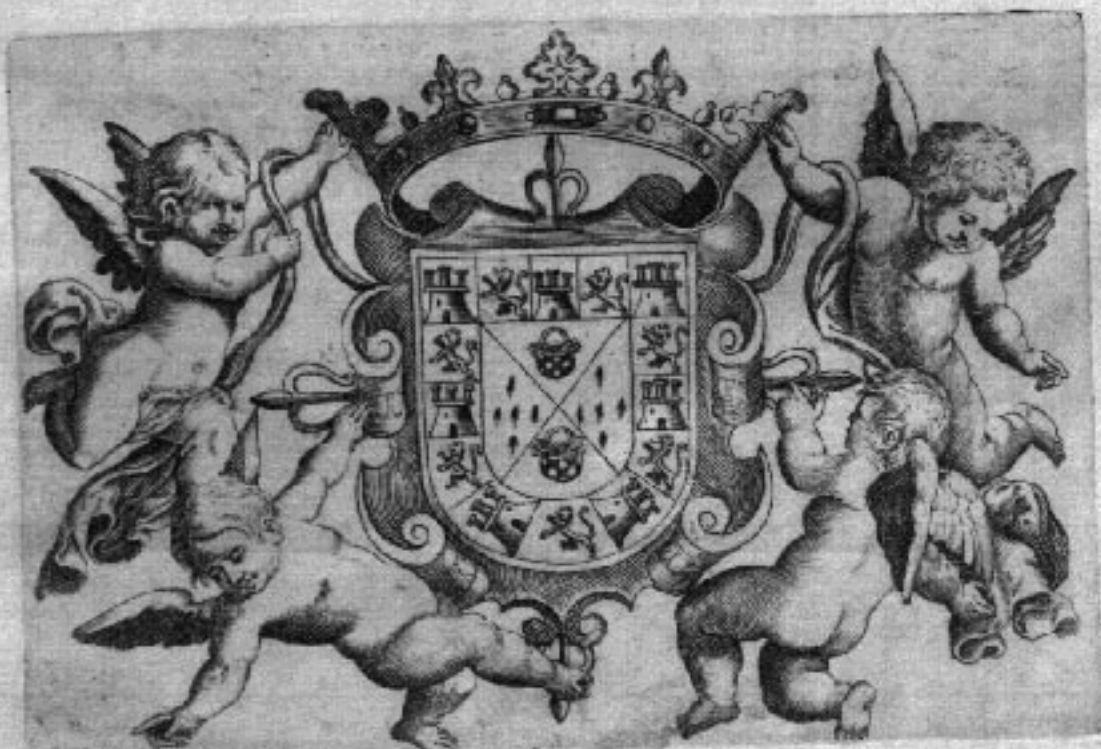
Viro Patritio, ac Milite Neapolitano, XIV. continenti Auorum serie Carusiorum,
& Galdi Barone, Feudique Bariliorum VII. Domino, &c.
Pontificij, Cæsareis, ac Feudistici Iuris Doctore.

ADDITIS

D. IO. FRANCISCI REVERTERIL ET D. D. ANNIBALIS MOLIS,
olim Præs. Reg. Cam. Sup. & Reg. Cancell. Regentium, de hac re Decisionibus.

NECNON PETRI DE GREGORIO DE VITA, ET MILITIA
Doti de paragio, & Iudicij causarum feudaliu Tractatu.

ACCESSERUNT MATERiarVM, ET ARGVMENTORVM INDICES;

NEAPOLI, Typis Iacobi Gaffari M. DC. XXXII.

Superiorum facultate.

HXPENSIS IO. DOMINICI BOVB.

Illustris. atque Excellentis. Principi

D. RAMIRO PHILIPPO DE GVZMAN,

DOMINO DOMVS DE GVZMAN,
Medinæ de las Torres Duci, Hostiliani Principi,
Sabionetz, Mondragonis, & Traiecti Duci,

Marchioni de Toral, de Monesterio, & de Piadena; Comiti Furdorum, de Porma, Aliani, Collea, Satriani, Valdoreca, & Carinola, Dño Ciuitatis Theani, de la Villa, & Montañas de Boñar, Vallisq; de Curueño, & Castelli de Auiados, nec non de los Consejos de los Cilleros, Equiti Ordinis Calatraua, Supremo C. M. Cubiculario, Magnosq; Cancellario Indiarum, Thesaurario Generali Corona Aragonum, Commendatarioq; de Valdepeñas, Capitaneo Centum Nobilium Custodia C. M. Castellanoque Castri Noui Neapolis.

*Et in presenti Regno Proregi,
Locumtenenti, & Capitaneo Generali.*

ANDREAS CAPANVS PATRITIVS NEAP. P. F.

V M me olim (Excell. Princeps)
ad Te accersisses, vt meum de pecunijs sensum, quæ nostræ huic Ciuitati imperandæ erant ad bellorum subsidia, quibus Tu sedulò prouides, cognosceres, cùmque quid ea de re tentirem, ingenuè ostendissem, adeò singularis illa tua humanitas, quam vultu, quam verbis prætefers, ab om-

D. A N D R E A E

C A P A N I

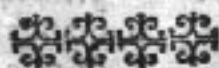
VIRI PATRITII NEAP.

XIII. Carusiorum, & Galdi Baronis, Feudiq;
Bariliorum Domini.

TRACTATUS

DE VITA, ET MILITIA SECUNDOGENITIS,

Ex feudi Iuris Francorum fructibus à Primogenito debita.

ARGUMENTVM.

Vitæ, & Militiæ causa inter primogenitum, & secundogenitos frequēs in Palatijs. Eius tractatus à permultis indicatus, ac tactus illustratur ab Authore. Eius origo recensetur de iure Romanorum, Longobardorū, Francorum, ac vtriusque Siciliæ Regnorum. Vitam differre à Militia demonstratur. Vita de iure Francorum introducta, & Militia de iure vtriusque Siciliæ.

SUMMARIA.

- 1 *Vita, & Militia materia frequens in locis, ubi vigent feuda iuris Francorum.*
- 2 *D. Liuius Margarita scripsisse tractatum de Vita, & Militia refertur, sed non editisse videtur.*
- 3 *Flavius Amendola indicauit tractatum de Vita, & Militia, sed non edidit.*
- 4 *Genitor Iulij Cesaris Galluppi scripsit tractatum de Vita, & Militia, sed non edidit.*
- 5 *Petrus de Gregorio tractatum de Vita, & Militia delineauit, sed non perfecit.*
- 6 *D. Garfias Mastrillus, Petri de Gregorio de Vita, & Militia tractatum additionibus illustrauit.*
- 7 *Vitæ, & Militiæ, & feudorum breuis origo recensetur, vsque ad n. 23.*
- 8 *Leges Romanorum vocabant omnes filios ad successionē honorū paternorū.*

DECISIONES ALIQVOT

REG. CAM. SVM. NEAPOLITANÆ,

Quæ in hoc Tractatu allegantur, manaque
scriptæ circumferuntur.

Ex voluminibus D. Francisci Reuerterij, eiusdem Reg. Cam.
Summariaæ Præsidentis, ac Locumtenentis, et Regalis
Cancellariæ Regentis, et Collateralis Consiliarij.

SUMMARIA.

- 1 Vita, & militia debetur secundogenitis
exclusis per primogenitum succeden-
tem in feudo Iuris Francorum, &
taxatur ad instar legitima.
- 2 Filius deportatus, vel Monachus, vel
excommunicatus non facit par-
tem.
- 3 Filia dotata, & exclusa à successione per
legis dispositionem, & suam renuncia-
tionem non facit partem.
- 4 Dos statutaria excludit filiam à suc-
cessione ipso iure, & deducitur tan-
quam ad alienum.
- 5 Pater an grauetur duplici onere, si filia
non faciat, vel faciat partem, decla-
ratur.
- 6 Filia per statutum dotata, & exclusa
à successione, sicut non admittitur ad
partem, ita nec facit partem quoad
liquidandam vitam, & militiam,
sed contrarium decisum in Regno,
& num. 7.

ARGVMENTVM.

Filia dotata exclusa à statuto,
an, & quando faciat partem,
licet non admittatur ad par-
tem in computanda vita, &
militia inter alios filios.

Decisio 1. volum. 1.

Fic dubitatum in Regia Ca-
mera, an filia femina, quæ non
admittitur ad partem, faciat
partem in computatione vitæ, & mi-
litia aliorum filiorum.

1 Vita, & militia debetur filijs ma-
sculis secundogenitis in rebus feu-
dalibus, in quibus Iure Francorum
filius primogenitus solus succedit, ut
in *Constit. Comitibus*, & ibi *Andr.* di-
cit, quod ista vita, & militia taxatur
ad instar legitima, scilicet quod sit
tertia pars eius partis, quam haberet
ab intestato, prout de legitima di-
cunt omnes, præsertim *Iason in auth.*

D. ANNIBALIS MOLES

PRÆSENTIS REG. CAM. SVM.
Deindè Regentis Regiam Cancellariam
DECISIONES ALIQUOT

Manuscriptæ circa Vitam, & Militiam, quæ passim
sic circumferuntur.

*In Releuio an deducenda sit Vita, & Militia;
quæ soluitur secundogenitis.*

S V M M A R I A.

- 1 *In releuio non deducitur vita, & militia, & ratio ponitur.*
- 2 *In adoha nec deducitur vita, & militia.*
- 3 *Decisiones Regiæ Camera in hac re ponuntur.*
- 4 *In releuio non deducuntur expensæ etiã factæ pro custodia Castri.
Vita, & militia debetur patruo, sub eodem nu.*
- 5 *Vita, & militia & si sit onus feudi, & sit loco legitima, adhuc in releuio non debet deduci.*
- 6 *Deductio solet fieri pro rata rei separata à feudo cum dominio.*
- 7 *Deductio releuij fit, cum Regia Curia potest exigere releuium tẽpore mortis ab illo, cuius occasione fit nunc deductio.*
- 8 *Secundogenitus habens vitam, & militiam non habet dominium aliquod in feudo, nec soluit releuium in morte sua.*
- 9 *Actio pro vita, & militia non est realis, sed personalis in rem scripta, & conditio ex lege.*

QVAESTIO QVARTA.

1 **H**Aec quæstio ponitur per Iacob. de Ayello in tract. de Iure Adoha, in finalibus verbis, & dicit per Camera[m] sæpè fuisse indicatum, quòd non fiat deductio, & ita his temporibus sæpè iudicauimus in Camera, ea potissimum ratione, quia vita, & militia potius est onus propter feudum, quàm onus feudi, & per alias rationes traditas per

PETRI DE GREGORIO
SICVLI MESSANENSIS

EQVITIS, ET I. C. FAMOSISSIMI,
FEVDISTAE MAGNI,

Ferdinandi Regis, & Caroli V. Imp. Opt. Max.
in hoc Siciliae Regno Consiliarij
fatis benemeriti.

T R A C T A T V S

De Vita, & Militia.

De Dote de Paragio.

De Iudicijs Caufarum Feudalium.

*Cum Additionibus, Summarijs, Argumentis, ac Indice sum
Questionum, tum etiam rerum omnium locupletissimo*

DON GARSIAE MASTRILLI I. C.
EIVSDEM AVTHORIS PRONEPOTIS.

Superiorum licentia.

Panormi, Apud Io. Antonium de Franciscis 1596.

Et iterum Neap. Typis Iacobi Gaffari. M. DC. XXXII.
EXPENSIS IO. DOMINICI BOVE.

ILLVSTRISSIMO DOMINO
DON BALTHASSARRI
GOMEZ DE AMESCOVA

Regiæ Camerae Summariae Regni Neapolis,
olim Praesidi integerrimo,

Et in hoc Siciliae Regno pro Sua Catholica Maestate Excellen-
tissimi Proregis Consultori, & Regij Patrimonij
Protectori meritissimo.

DON GARSIAS MASTRILLVS V. I. D. F.

Ecernenti mihi lucubrationes in Tractatum de Feudis Petri Gregorij proavi mei, viri optimi, meo quidem iudicio, ut accuratè: ita utiliter conscriptas, in lucem tandem, ad peruulgandam Authoris famam, & ad Reipublica utilitatem edere, gaudendum maxime video, quod non ut ceteris mihi multum sit inquirendus is, cui de more dicare debeam. Enim verò præterquam quod Iurisconsulti opus, si loqueretur ipsum Iurisconsultum fautorem sibi suo iure postularet, hoc præcipue, quod ut res grauissimas copiosius continet, ita facilius aduersantium calumnijs exponitur, non quemcunque, sed te unum exposcit, qui antiqua, & nobilissima familia Amescoua progenitus, qua ad Garsiam Ximenem, qui anno DCC. XVI. à Christo nato electus fuit Rex Nauarrae originem refert, & diu foro versatus eximia iuris prudentia speciem edideris, adeo ut iudicio Catholica Maestatis amplissimas dignitates iuuenis adhuc merueris, & auita dignitati, & nobilitati, propria virtutis decus coniunxeris. Tu solus ergo videris, qui facile, & à calumniantibus vendices, & candidis prabeas lectitandū. Accedit quod cum legibus cautū sit, nè feuda alienatione vlla procul à familia distrahantur, non erat huius libri de feudis dedicatio alteri facienda, sed tibi, quo cum mihi affinitatis iura intercedunt; Suscipe igitur in tutelam tuam etiam mortuos, qui viuos olim disertissime defendisti, hodie integrè iudicas, ut nouo patrocinijs genere, nouum genus laudum tibi parias, neq; erit in hoc, ut in illo olim tibi maxime laborandum, præfixo enim tantum tuo nomine, peruulgata fama, aduersarij contremiscent. Vale Panormi Kalendis Iunij M.D.XCVI.

PETRI DE GREGORIO MESSANENSIS SICVLI,

ÆQVITIS, ET IVRISCONSVLTI FAMOSISSIMI.

Feudistæ Magni, Ferdinandi Regis, & Caroli V. Imp. Opt. Max.
in hoc Siciliæ Regno Consiliarij satis benemeriti.

DE VITA, ET MILITIA, TRACTATVS.

Cum Additionibus DON GARSIAE MASTRILLI V. I. D.
eiusdem Authoris pronepotis.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vita, & Militia quare dicatur, & propter quid fuit inuenta.
- 2 Vita, & Militia succedit loco alimentorum.
- 3 Militiæ verbum quid operatur.
- 4 Secundogenitus tenetur prestare seruitium domino feudi pro alimentis ad expensas primogeniti.
- 5 Feuda de iure communi diuidua erant.
- 6 Fratres equaliter succedunt de iure communi feudorum.
- 7 Feuda de iure Constitutionum Regni sunt indiuidua.
- 8 Feuda de iure Constitutionum Regni dimini, aut dismembrari non possunt.
- 9 Primogenitus de iure Constitutionum Regni solus succedit.
- 10 Feuda de iure Siculorum indiuidua sunt ex testamento, & ab intestato.
- 11 Ius Francorum successit in Regno, in successione ab intestato tam in feudis nouis, quam in antiquis ratione prerogatiue sexus, & primogeniture.
- 12 Vita, & militia fuit introducta loco portionis feudi, à qua secundogenitus per primogenitum excluditur.
- 13 Primogenitus tenetur fratri suo ratione exclusionis portionis feudi prestare alimenta super fructibus feudi iuxta quantitatem feudi, & numerum liberorum.
- 14 Dos de paragio debetur favori per primogenitum ratione exclusionis.
- 15 Priuatus à successione feudi sine culpa sua debet alimentari iuxta quantitatem, que sufficit ex fructibus ad alimenta.
- 16 Barones grauati oneribus feudi, sine eorum culpa possunt sibi taxari facere platum super feudo, nè teneantur ultra, quam facere possunt.
- 17 Feuda indiuidua esse, favor est publicus.

A R G V M E N T V M.

Vita, & Militia quare dicatur, &
ad quid fuit inuenta.

Q V A E S T I O P R I M A.

TRactaturus de Vita, & Militia, que fratribus minoribus nati per fratrem primogenitum succedentem in toto feudo indiuiduo

A de